

Група 305 Історія України

Урок 21 Особливості культурного розвитку України 1991-2016 рр..

Історія України В.Власов, С.Кульчицький 11 клас

Домашнє завдання

Параграф 28- 29 ст.237-246 опрацювати

Письмово ст. 241 записати в конспекті

Початковий рівень ст. 241 завдання 3;

Середній рівень ст. 241 завдання 4;

Високий рівень ст. 241 завдання 6;

<https://osvita.ua/vnz/reports/history/32795/>

З проголошенням незалежності України держава відчувала гостру потребу у створенні законодавчої бази в галузі культури. Цього потребувала, по-перше, та обставина, що необхідно було скасувати союзне законодавство, по-друге, — в умовах переходу до ринкової економіки змінювався сам підхід до фінансування культури державою.

Важливим кроком у цьому напрямку стало прийняття Верховною Радою України 19 лютого 1992 р. "Основ законодавства про культуру". Ця програма розвитку національної культури практично поривала з минулим, визначала напрямки розвитку культури, надавала йому пріоритетності. А напередодні прийняття цього закону Президент України видав Указ "Про невідкладні заходи щодо соціального захисту діячів культури і мистецтва в умовах переходу до ринкових відносин", завдяки якому близько 70 провідних працівників культури і мистецтв одержали персональні стипендії і пенсії. Вагомим був внесок інтелігенції у відродження української культури.

З ініціативи Спілки письменників України, Народного руху України, Асоціації творчої інтелігенції "Світ культури", ^статуту літератури ім. Т. Шевченка та інших організацій у Києві у вересні 1991 р. відбувся Форум інтелігенції України, який виробив конкретні програми участі творчих працівників у державотворчому процесі.

Великомасштабні культурно-політичні акції відбулися в 1992 р. у день проголошення ІV Універсалу Центральної Ради; 22 січня 1992 р. у Києві в Палаці культури "Україна" розпочав роботу Конгрес українців суверенних держав колишнього СРСР.

Завданням форуму було консолідувати так звану східну діаспору, надати їй можливу державну допомогу. Значною подією став проведений у серпні цього ж року Всесвітній форум українців. Значним кроком до національно-культурного відродження було створення урядової Комісії з питань повернення культурних цінностей, яку очолив мистецтвознавець О. Федорук.

У 2000 р. у складі Міністерства культури і мистецтв України створено Державну службу контролю за переміщенням культурних цінностей через державний кордон. До відання служби віднесено державну експертизу культурних цінностей, повернення викрадених, незаконно вивезених і неповернених творів мистецтва.

Відбувся Всеукраїнський з'їзд працівників культури і мистецтв, на якому з програмними промовама виступили Президент України Л. Кучма та міністр

культури Б. Ступка, визначивши шляхи розвитку культурно-мистецького процесу держави.

У дев'яностих роках виникають недержавні культурно-мистецькі організації, серед них такі, як асоціація творчої інтелігенції "Світ культури", громадські об'єднання театр-студія "Арабески", "Арт-екзистен-ція", асоціація "Артгалереї України", асоціація "Нова музика", мистецьке об'єднання "Дзига", Центр міжнародних культурних ініціатив та ін.

В організації і здійсненні різноманітних за характером культурних програм дедалі більшу роль відіграють благодійні фонди. Крім згаданого українсько-американського фонду "Відродження" створено благодійний фонд "Літературна скарбниця" при Спілці письменників України. Діють також фонди М. Грушевського, Український фонд підтримки культури, "Центр сучасного мистецтва", "Деметра", "Мистецьке березілля".

Фонд розвитку історичних досліджень та ін. Серед важливих законодавчих актів у галузі культури, які після 1991 р. ухвалила Верховна Рада — "Закон про бібліотеки" та "Закон про музеї", укази Президента "Про Всеукраїнський день працівників культури та аматорів народного мистецтва", "Про державну підтримку клубних закладів", видані 2000 р. Міністерство культури і мистецтв України підготувало для розгляду в парламенті проекти законів про кіно, про переміщення культурних цінностей, про охорону культурної спадщини, про неприбуткову та благодійну діяльність.

Сьогодні в підпорядкуванні Міністерства культури і мистецтв перебувають 15 національних закладів культури, діє Український центр культурних досліджень, Інститут пам'яткоохоронних досліджень та Національний науково-реставраційний центр з трьома філіями в регіонах, створено кілька заповідників національного значення. До культурно-політичних досягнень незалежної України слід віднести систему президентських нагород 1995 р. Окрім впровадженої 1992 р. Почесної відзнаки затверджено орден Богдана Хмельницького, відзнаку "За мужність" (у вигляді восьмикутної зірки і хреста) та орден Ярослава Мудрого п'ятьох ступенів. Серед перших нагороджених — діячі культури О. Басиста, А. Мокренко, академік Ф. Бурчак, генерали та офіцери Збройних Сил України.